

ART

64

Nenad in Lana v projektu Kič je Kitch prodajata kri, vodo in nafto

VODA, KRI IN NAFTA

KITCH™ - SKUPINA ZASKRBLJENIH PERFORMERJEV

KSENJA HAHONINA, FOTO BORUT KRAJNC

V izložbi ene od mariborskih trgovin je ležala ženska. Prozorna folija za živila in listki s cenami posameznih delov njenega telesa so nadomestili obleko. Mimoidoči so se začudeni ustavljalji in jemali reklamne lističe iz bližnjega vozička: "Akcia! XXX razprodaja! Deli človeškega telesa po zelo ugodnih cenah!" Najpogosteje vprašanje radovednežev: "Je živa?"

Članica skupine z blagovno znamko KITCH™ LANA ZDRAVKOVIĆ je bila še kako živa. "Si bila razočarana, ko so upravljavci verige trgovin brez zadržkov privolili v performans?" sem jo vprašala. "Ravno nasprotno! Zelo pozitivno je, da se v Sloveniji lahko kritizira tržna ekonomija kot posledica kapitalistične, postimperialistične druž-

Serija performansov XXX razprodaja je potekala med letoma 2001 in 2002, projekt je vključeval tudi oglaševanje v grafično razstavo delov telesa v KUD-u France Prešeren. "Vzmemiriš se zaradi nekaterih stvari. Zosekiraš se. Začutiš, da moraš nekaj narediti," je o nastajanju projektov razlagala Lana, "potem izbereš način izražanja." Tako sta od leta 1999 do danes uresničila kopico konceptualnih projektov v sodelovanju z različnimi kulturnimi ustanovami in posamezniki. Foto, video, avdioposnetki, predvajanja na Radiu MARŠ (nedavno je nastala serija kratkih, opozorilnih džinglov z imenom Avdio kitch), družbeni oglasi (eden je objavljen tudi na sosednjih Mladininih straneh) in druga sredstva, zaradi kate-

mišljanje o umetnosti kot prodajnem artiklu nadaljevali v Ljubljani, na Akademiji za likovno umetnost, z magistrsko nalogo z enakim naslovom.

KAJ PA LJUBEZEN?

Danes sta oba vodilna pri KITCH-u (občasno se jima pridružijo še drugi ustvarjalcji) zasidrana v Mariboru. "A sva zaljubljena tudi v Ljubljano. Beograjsko oziroma srbsko okolje nama iz različnih razlogov ni omogočalo samouresničitev," je pripomnila Lana, ki je diplomirala iz svetovne književnosti in literarne teorije. "Naturalizirana" Štajerka poleg milijona drugih stvari opravlja še delo v informativnem in kulturnem programu na Radiu MARŠ: "Ob petkih opolnočjih na

čustva. Odnosi so postali površni, čeprav gre za spolnost. Pornografski in površen pa je postal tudi marsikateri segment družbe, v kateri je vse mogoče kupiti in prodati - za določeno ceno."

Ime "skupina KITCH™" je smešenje korporacij in zaupanja v blagovne znamke.

Kič je kitch je nova akcija, v kateri so vodo, nafto in človeško kri uradno razglasili za prodajne artikle z znamko KITCH™. "To so trije členi strateške verige sodobnih svetovnih gospodarskih tokov," je o idejni zasnovi projekta povedal samostojni kulturni delavec Nenad. "So substance, ki enkrat prinašajo življenje, drugič pa so vzrok za smrt ali jo razodevajo. Tri sodobne utekočinjene ikone, ki smo jih z akcijo povzdignili do fetišizma. Uradno raz-

»OB PETKIH OPOLNOČI NA RADIU MARŠ PREDVAJAMO ODDAO POR.NO KITCH - ENAJSTMINUTEN MANIPULIRAN

POSNETEK SPOLNEGA ODNOŠA - TOLIKO NAJ BI PO STATISTIKAH TRAJAL POVPREČEN SPOLNI ODNOŠ.»

be. V Ameriki recimo to sploh ne bi bilo mogoče." Lana se je skupaj z drugim članom skupine KITCH™, NENADOM JELESIJEVIČEM, preselila v Slovenijo iz Beograda med bombardiranjem Srbije leta 1999. "O nekaterih težavah, ki sva jih prinesla iz Srbije, sva hotela polemizirati," je dejal Nenad. Da bi spodbudila razmišljanje o vrednosti človekovega telesa v družbi, kjer se prodaja vse, je nastal performans z Lano v foliji. Golota Lani pri tem ne dela težav, saj je njen izrazno sredstvo.

rih se projekti imenujejo multimediji, so pomagala, s katerimi poskuša KITCH med drugim opozoriti na mučenje živali, nasilje nad ženskami in otroki, vseprisotno odtujenost, onesnaževanje okolja v razmerah globalizacije ... "Oblike se sprememnajo, toda koncept je isti. V različnih medijih in skozi različne performativne prakse se kritizira nova ekonomija, razmišljanje o smislu in vrednosti umetnosti," je pojasnil Nenad, ki je v Beogradu diplomiral iz notranje arhitekture in nato svoje teoretično raz-

Radius MARŠ predvajamo oddajo Por.no kitch - enajstminuten manipuliran posnetek spolnega odnosa - toliko naj bi po statistikah trajal povprečen spolni odnos."

Vzdihovanje in strastno krčanje je predvsem cinična spodbuda poslušalcev k ljubljenju. "Prej so ob petkih na nekaterih lokalnih televizijsah predvajali porniče, zdaj lahko poslušalci to nadomestijo z avdioposnetkom Por.no kitch," se je nasmehnil dvanajstdesetletni Nenad. "Zaradi posnetka pa se sprašujemo tudi, kam so šla globoka

glasili za kič!" Vse skupaj je del sodobne umetnosti - če razstavite predmet iz povprečnega vsakdanjika v galeriji, bo dobil čisto drug pomen. Lana in Nenad sta precej zaskrbljena zaradi dogajanja v svetu okrog sebe. Zato tudi ne nameravata nehati z dejavnostmi, ki jih je skupina KITCH™ začela leta 1999. "Žal se politične in posledično tudi gospodarske ter kulturne razmere slabšajo povsed po Evropi in svetu, kar čedalje močnejje navdihuje najino kritiko. Mogoče bova dodala še več aktivizma." X

Družbeni oglasi so del akcije Kič je Kitch

65

IN KITCH™ WE TRUST

WWW.KITCH.ORG

kitch™